

Лише використання комплексного підходу дозволяє забезпечити надійний захист даних, стабільність роботи онлайн-платформ і підтримку довіри споживачів, що є досить критичним фактором для розвитку електронної комерції.

В табл. 1 наведено систематизований перелік інструментів захисту в електронній комерції, їхні основні функції, а також наочні приклади застосування.

Таким чином, електронна комерція є не лише інструментом збільшення продажів, але й механізмом трансформації бізнесу, що інтегрує технології, маркетинг і управління в єдину систему. Вона відкриває нові можливості для масштабування, адаптації до динамічного ринку та створення довгострокової цінності для всіх учасників економічних процесів, забезпечуючи стабільний та ефективний розвиток підприємств у глобальному цифровому просторі.

Список використаних джерел:

1. Виноградова О. В., Євтушенко Н. О., Крючок І. С. Електронна комерція в епоху диджиталізації. Причорноморські економічні студії. 2020. Вип. 53. С. 55-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2020_53_10.
2. Електронна комерція та безпека. SSL.ORG.UA. URL: https://ssl.org.ua/org_e_commerce.html#gsc.tab=0.
3. Яремик М., Черненко А. Забезпечення економічної безпеки підприємств електронної торгівлі в умовах впливу сучасних загроз. *Економіка та суспільство*. 2024. №60. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-9>.
4. Pavlov R., Pavlova T., Grynko T., Levkovich O., Hordieieva-Herasymova L. From Bitcoin to Ethereum: Ethics and antifragility of decentralization. *International Journal of Ethics and Systems*. 2026. Ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/IJOES-03-2025-0144>.

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Кириченко А. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЦИФРОВА ЗРІЛІСТЬ ЯК ФАКТОР УСПІШНОЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Цифровізація в сучасних умовах нестабільного зовнішнього середовища і прискорення технологічних змін виступає не просто технологічним трендом й конкурентною перевагою, а перетворюється на стратегічну передумову виживання та розвитку малого бізнесу. Інтеграція цифрових технологій у діяльність підприємств, «тягне за собою у подальшому зміни у бізнес процесах; перехід

від традиційних форм сприйняття об'єктів та процесів до інформаційних» [1]. Таким чином, йдеться не лише про впровадження окремих цифрових інструментів, а про глибинну трансформацію способів організації та управління господарською діяльністю.

Успішність цифровізації залежить не лише від впровадження окремих інструментів, а від низки глибших організаційних та людських факторів, таких як «цифрове лідерство, організаційна культура інновацій, цифрові компетенції персоналу, технологічна інфраструктура, екосистемне мислення» [2]. Отже, цифровізація передбачає трансформацію управлінської культури та формування нової організаційної логіки функціонування підприємства.

Саме тому ефективність та успішність цифровізації бізнес-процесів суб'єкта малого бізнесу безпосередньо пов'язана з рівнем його цифрової зрілості. В даному контексті цифрову зрілість доцільно розглядати не як формальну наявність окремих ІТ-рішень або використання цифрових сервісів, а як системну здатність підприємства інтегрувати цифрові технології у всі ключові бізнес-процеси з метою підвищення результативності, продуктивності та економічної ефективності діяльності.

Для малого бізнесу питання цифрової зрілості має принципове значення, оскільки обмеженість фінансових, кадрових та організаційних ресурсів робить будь-які помилки у цифровізації особливо чутливими. Недостатній рівень цифрової зрілості призводить до фрагментарного впровадження рішень, неузгодженості процесів, зростання витрат без належного економічного ефекту та, як наслідок, зниження загальної ефективності діяльності.

Впровадження стратегії цифрової трансформації повинно передбачати попередню оцінку цифрової зрілості суб'єкта малого бізнесу, яка дозволяє визначити реальний стан його готовності до цифрових змін. Основними критеріями оцінки цифрової зрілості малого бізнесу є наступні:

1. Наявність та чіткість єдиної, узгодженої стратегії цифрової трансформації, інтегрованої у загальну стратегію розвитку підприємства. Для малого бізнесу це означає визначення конкретних цілей цифровізації (зниження витрат, підвищення оборотності, скорочення часу обробки замовлень, покращення фінансового контролю тощо).

2. Аналіз та оцінка ефективності цифрових продуктів, сервісів і платформ через їх вплив на продуктивність праці, зменшення операційних витрат, швидкість

обробки інформації та якість управлінських рішень. Для малого бізнесу критично важливо, щоб програмні продукти забезпечували економію ресурсів і не створювали надмірного фінансового навантаження.

3. Рівень цифрового маркетингу та комунікацій, так як «різноманіття інноваційних технологій має численний вплив на елементи рекламної кампанії, їх трансформацію та визначення їх нових форм» [3, с. 141].

4. Використання Agile IT-підходів до управління проектами та цифровими змінами, що забезпечує швидке тестування цифрових рішень, адаптацію до змін та мінімізацію ризиків неефективних інвестицій.

5. Оцінка та аудит цифрових бізнес-процесів, аналіз рівня автоматизації процесів обліку, планування, управління запасами, фінансами, а також персоналом.

6. Рівень організаційної культури, цифрових компетенцій персоналу та його готовності до змін.

8. Рівень інноваційного потенціалу підприємства: його здатність впроваджувати нові цифрові рішення, тестувати нові бізнес-моделі, використовувати аналітику даних для прийняття управлінських рішень.

9. Стан технічного забезпечення та IT-інфраструктури, відповідність обладнання та систем сучасним вимогам, надійність та безпека.

10. Аналіз зовнішнього середовища, врахування умов функціонування підприємства (галузевих стандартів, цифрових практик партнерів, вимог клієнтів) дозволяє визначити адекватність обраного рівня цифровізації.

За результатами комплексної оцінки цифрової зрілості суб'єкт малого бізнесу отримує можливість:

- обґрунтовано планувати інвестиції у цифрові рішення;
- визначати пріоритетні напрями цифровізації;
- оптимізувати співвідношення «витрати – економічний ефект»;
- мінімізувати ризики неефективного впровадження технологій;
- забезпечити зростання ефективності діяльності.

Таким чином, цифрова зрілість виступає інтегральною характеристикою готовності малого бізнесу до системного використання цифрових технологій та необхідною передумовою підвищення ефективності його діяльності. Без досягнення відповідного рівня цифрової зрілості цифровізація може перетворитися

з інструменту розвитку та фактору підвищення ефективності діяльності на джерело додаткових витрат і організаційних дисфункцій.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З., Каліберда М. С. Стратегічне управління підприємством в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. №50. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-71>
2. Касьян С., Гринько Т. Теоретико-методичні аспекти формування механізму управління стратегічними змінами в умовах цифровізації економічного простору. *Економіка та суспільство*. 2025. № 82. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-120>.
3. Гринько Т. В. Розуміння впливу цифрової трансформації на рекламну кампанію. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2023. №320(4). С. 136-142. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-320-4-20>.

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Щитовська Б. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

МОДЕЛІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕС-СТРУКТУР В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Сучасна економіка перебуває на етапі глибокої трансформації, зумовленої цифровізацією усіх сфер діяльності. Цифрові технології стають ключовим чинником конкурентоспроможності, інноваційного розвитку та стратегічного управління бізнесом. В умовах цифрової ери ключем до успіху є гнучкість та швидкість управлінських рішень, що вимагає постійної адаптації стратегічного управління до динамічних умов [1]. Трансформація бізнес-моделей має ґрунтуватися на даних, автоматизації, цифрових платформах та інноваційних технологіях [4]. Оскільки цифрова економіка докорінно змінює як інструменти, так і моделі ведення бізнесу, від керівників вимагається стратегічна перебудова мислення.

Під моделями стратегічного розвитку бізнес-структур розуміють системи рішень, спрямованих на досягнення довгострокових цілей організації в умовах динамічного цифрового середовища. Такі моделі базуються на поєднанні традиційних принципів стратегічного управління з інноваційними цифровими підходами, що забезпечують швидкість, гнучкість і адаптивність бізнесу. «Чисті» цифрові моделі трапляються рідко – зазвичай вони є гібридними [3].